

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rakóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JANOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvétetnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, Főter.

A belgrádi konferencia előtt.

Csáky István gróf magyar és Ciano gróf olasz külügyminiszter emlékezetes velencei találkozója után egyre fokozódó lendülettel jött mozgásba a balkán diplomáciaja. Európának ezen a részén most az olasz, német, orosz és angol-francia erők mérkőznek egymással a párnázott ajtók mögött. Folyik a játszma, mely ma még nyitnak látszik, de minden nap közelebb hozza a végső kibontakozást, a megoldást.

A velencei találkozó után látott napvilágot az az illetékes helyekről ugyan megcáfolt hír, hogy Pál jugoszláv kormányzó herceg és Károly román király Versec környékén találkoztak. Ennek a találkozásnak egyik főoka állítólag az lett volna, hogy jugoszláv részről felvilágosítsák Romániát a Magyarországgal szemben követendő magatartásáról. Ismételjük, hogy ezt a találkozót mindkét részről megcáfolták, de a két ország külügyminisztereinek, Cincár Markovicsnak és Gafencunak találkozója már nem tartotta szükségesnek eltitkolni a diplomácia. A találkozó után kiadott nyilatkozat szerint a két ország külügyminisztere a közeli balkán értekezlet anyagából azokat a kérdéseket vitatta meg, melyek országait közösen érdeklik.

Olaszország sulyt helyez a Balkán békéjére és Albánia révén, mint balkáni hatalom tevékeny közreműködést is fejt ki ennek érdekében. Az olasz munka a békét szolgálja, de amellet nem is igyekszik titkolni, hogy elsőrangú fontosságúnak tartja Szovjet-országnak, illetve a kommunizmusnak távöltartását erről a féldrésről és ennek meggátlása érdekében a legerélyesebb lépésektől sem riad vissza.

A német birodalom sajtója számos alkalommal leszögezte, hogy Délkelet-Európa békéje a német birodalomnak elsőrendű érdeke. Németország háboruja folytán többé-kevésbé el van zárva és Délkelet-Európa ugyszólván az egyetlen olyan kapu, amely teljes egészében még nyitva áll a német kereskedelem előtt. A német birodalomnak, hogy harcát ered-

ményesen megvívhasssa, nyersanyagra van szüksége, mert bármilyen magas fokot is érjen el az önellátására irányuló törekvés, mégsem nélkülözheti éppen ennek a vidéknek nyersanyagát. Elég ha itt rámutatunk a román kőolaj fontosságára a német hadviselés szempontjából, valamint ennek a féldrésznek agrár jellegére, amely valósággal éléskamráját képezi a harcban álló német milliiónak.

Az angol-francia hadvezetőség és politika, mely célkitűzéseit azonos sikon kívánja elérni, természetesen nem nézi tétlenül, hogy Németország ily kitűnően megszervezett gazdasági ellátását biztosító területtel rendelkezik. Megbontani, vagy legalább is gyengíteni igyekszik a kötött gazdasági szerződéseket, nem riadva vissza attól sem, hogy ezt a földet mellékhadiszintérré tegye meg. A nyugati szövetségesek anyagi erejük tudatában páncélszekrényeikben őrzött aranyukat támaszkodva felvásárolnak mindent, csak azért, hogy Németország ne egészíthesse ki készleteit és gazdasági nyomás gyakorlásával igyekeznek kény-

szerezni a balkán államainak egy részét arra, hogy Németországot, mint fogyasztót helyezték számitáson kívül.

Szovjetországot igen jelentős érdeke fűzi hozzá, hogy a Balkánon számitásba vegyék. A Bosphorus elzárása a törökök részéről tökéletesnek látszik, éppen ezért az oroszok most Istambul megkerülésével igyekeznek kijutni a Földközi-tengerre. Igen érdekesek azok a hírek, melyek beszámolnak az orosz-bolgár kereskedelmi egyezmény megkötéséről. Számosan vannak, akik úgy tudják, hogy a gazdasági egyezményen túlmenően külpolitikai meg egyezést is kötöttek, mely szerint Oroszország támogatja Bulgária revíziós törekvéseit és igyekszik odaahatni, hogy Bulgária visszakapja világháború előtti területeit, aminek ellenében Oroszország kikötőtámpontokat kapna a bolgár tengerparton. Románia érthető idegességgel nézi a helyzet alakulását, ezért a Belgrádba február 2-án összeülő balkáni értekezlet előtt a kisantantból megmaradt egyetlen szövetségével, Jugoszláviával átbeszélte a megváltozott helyzetet.

Nemzeti felkészülés.

Parlamentünk husvétig bőven el van látva munkával. Teleki Pál miniszterelnök a Magyar Élet Pártjának legutóbbi értekezletén részletesen kifejtette ezt a munka-programot, amely országgyűlésünk menetrendszerűen már is tárgyal. Igen nívós, a kérdés fontosságához mért komolysággal tárgyalta le pl. a társulati adó reformját, ami után nyomban sorra kerül a földbirtokpolitikai javaslaton végrehajtott felsőházi módosítások letárgyalása, követni fogja ezt a legkisebb mezőgazdasági munkabérekéről szóló javaslat vitája, majd a plénum előtt már elfogadott s a Ház társadalompolitikai bizottsága által letárgyalandó egészségügyi javaslat, sorra kerül a sajtóreform, a rehabilitációs javaslat és a szociális alap létesítéséről szóló törvényjavaslat. Bőséges munkaanyag ez, minden javaslat egy-egy nagyjelentőségű népi igény kielégítése s mindez történik olyan időkben, amikor óriási fegyveres összeütközések szemtanúi vagyunk.

Gróf Teleki Pál legutóbbi, egyik legnagyobb jelentőségű beszédé-

tebb helyzetükre a multban módnyitott, mi sem természetesebb, hogy elszaporodtak az ugynevezett családi részvénytársaságok s ezáltal az állam jogos adóbevételeiben, vagy hiány mutatkozott, vagy, ha ezeket a hiányokat nélkülözni nem lehetett, az adóbevételek áthárították az aránytalanul kisebb gazdasági erővel rendelkező adóalanyokra.

A lefolyt parlamenti vita közmegnyugvást keltett, mert nyilvánvaló lett, hogy a kormány javaslata helyesléssel találkozott a képviselőházban, midáltal megindulhat adórendszerünk igazságosabb és szociálisabb felépítése. Elismerjük, hogy magábanvéve a társulati adó reformja még gyökeresen nem oldja meg a magyar adózás reánk maradt komplexumának igazságosabb alapokra való helyezését. Ha azt mondaná valaki túlzott ellenzéki érzésektől vezetettve, hogy igen ám, de „egy fecske még nem csinál nyarat”, akkor ennek a sötéten látó kritikának azt válaszolhatjuk, hogy erdőirtáskor sem lehet ledönteni a farengeteget egyetlen fejszecsapással. Lépésről-lépésre kell haladnunk, mert nagy a talajvetések, földrengések következményei, ezektől a megrázkódtatásoktól pedig őrizze meg a Gondviselés az újraéledő magyar életet, mert mi nem vagyunk forradalmi nemzet, amit igazol az a tény, hogy ezer esztendő honalapításunk óta fejlődésünket soha nem forradalmi tényekkel vittük előbbre, hanem a talajvetést az ekevasa tervszerű, nyugodt, egyszer sekélyebb, máskor mélyebb, szántásával valósítottuk meg. Az ilyen nemzeti munkában jól csirázik a vetés, bokrosodhatnak az eszmék, és a nemzet javára, mindannyiunk számára, nemcsak egyes társadalmi osztályoknak és foglalkozási ágaknak, de a nemzet egyetemének érkezik el a jól megérdemelt aratás ideje. Erre az aratásra készül ma nemzetünk minden tagja. Husz esztendő óta hulló könnyünk és verejtékünkkel áztatott munkánk előnyeit kell élveznünk, ami az egész nemzet számára a célhoz jutást jelenti. És a finis nagy pillanatában, nem lehet egyetlen társadalmi rétege sem a nemzetnek, amelyik ne érezné azt, hogy szerves tagja és boldogulni tudó alkateleme a nemzet egyetemes testének.

Jól tudjuk, hogy nagy feladatok várnak e téren reánk. Mindenekelőtt intenzív gondozásban, méltó felemelésben kell részestennünk, mind szociálpolitikai téren, mind hitélet terén, de erkölcsben is megtartva és megerősítve azt a nemzeti gondolkozásu, talán

legsúlyosabb körü nemzeti rétegünket, amelyik földbirtoktulajdonnal nem rendelkezik, de lényegileg a földet munkálja. Ez a mezőgazdasági munkások óriási tábora. A munkás méltó a maga munkabérére. Ezt megvonni tőle, semmiféle törvény, se isteni, se emberi el nem ismeri. De az is fontos, hogy a munkásnak olyan legyen a munkabére, amiből egyrészt megél saját maga és családja, gondoskodni tud a létfenntartás jogos emberi szükségleteiről, de ezen túlmenően törekednünk kell arra is, hogy a mezőgazdasági munkásnak mód adassék arra, hogy az életnivóban emelkedni tudjon, felkészüljön a modern élet követelményeinek befogadására, hogy ezáltal a mai kultúrívó értékes eleme legyen. Az országgyűlés képviselőháza előtt fekszik az a törvényjavaslat, amelyik a mezőgazdasági munkások minimális bérét törvényben állapítja meg. Örömmel ismerjük el, hogy Magyarország a keresztyén és nemzeti, népi politika érdekében a közelmúltban már megtette a fontos lépéseket. Európai vonatkozásokban is első helyen állunk a mezőgazdasági munkások öreg-ségi biztosításának bevezetése terén, amely törvényhez méltó módon fog kapcsolódni a mezőgazdasági munkások legkisebb munkabérének megállapításáról szóló, bizonyára az országgyűlés által is hamarosan elfogadott törvényjavaslat.

Husvétig törvény lesz ebből a fontos kormányhatározásból s ha ez bekövetkezik, fontos lépést tettünk célunk felé abban a nagy nemzeti felkészülésben, amellyel, — állunk az események elé. Nem kívánjuk az égszakadást és a földindulást, legnehezebb esztendőinkben és kritikus próbakövek-nél állva, bizonyosságát adtuk annak, hogy igazságot kereső, békés szándékú nemzet vagyunk, de ha az események tőlünk helytállást követelnek, ismerjük erőnket és tudjuk kötelességünket.

Kedvező

fizetési feltételek
mellett eladó házak:

Luther-u. 33., Körner Béla-u. 49.

Földek:

Délkeleti tilalmas dűlőben
479 négyszögöl szántó,
Járószegben 3 hold 899
négyszögöl szántó.

Érdeklődni lehet:

Alföldi Takarékpénztárnál
Debrecenben.

— **Helyreigazítás.** Az Alföldi Takarékpénztár által hirdetett eladó házak közé Körner Béla-utca 49. számú ház helyett tévesen került a Körner Béla-utca 39. számú ház. Ezennel helyreigazítjuk.

A Bánom-kertben eladó

a II. dűlőn 328 négyszögöl szőlőföld sok termő gyümölcsfával. Értekezni lehet: Kovács Kálmán könyvnyomdájában, Horthy M.-ut 2.

A magyar munkás.

A magyar gyári munkásság eddig mint a magyarországi szociáldemokrata szakszervezet tagja élt és állt szemközt a munkaadójával. Idegen mintára, nemzetközi alapon történt a szervezkedés, melynek az volt a célja, hogy anyagi helyzetének javítását a nagy tömegben rejlő erő kemény latbavetésével is kiharcolja. Hozzá kellett szoknunk ahhoz a felemás helyzethez, hogy még a nevében sem volt magyar, hanem magyarországi ez az értékes magyar emberekből álló társulás, holott teste-lelke minden idegszálával és megnyilvánulásával vér volt a vérünkben, csak a vezetői kapcsolatok annyira oda a nemzetek felett álló nemzetközi szervezethez, hogy nem volt alkalma megmutatnia igazi énjét.

A nehéz világhelyzet, az összefogás ösztönös erejének tudata, valamint a zsidótörvény gyökeresen változtatott ezen a természetellenes állapotban. A szociáldemokrata szakszervezeti tanács új vezetősége megértette az idők szavát, mely a magyar falu fiainak iparossá és gyári alkalmazottá váló tömegeinek sürgetéséből áradt feléje. A szakszervezetek tanácsa január 22-iki ülésén megtagadta a nemzetköziséget, nem kívánja már a munkásság osztályának uralomra jutását a többi társadalmi réteg felett, hanem a történelmi felelősség tudatában kijelenti, hogy magyar és éppen olyan szenvedő, harcos és jobb közös magyar életért küzdő magyar akar lenni, mint a sok-sok millió szervezeten magyar. Örömmel vesszük tudomásul ezt a pálfordulást, melyre régen vártunk és bizton reméljük, hogy nem fogunk csalatkozni, ha tette kerül a sor.

Hirdetmény.

Be- és kijelentésre szolgáló úrlapokat folyó évi január hó 25-étől kezdődőleg magánosok részére a dohánytőzsdék szolgáltatják ki, míg szállodák, pensiók s intézetek ebbeli igényeit továbbra is a rendőrkapitányság bejelentő hivatala elégíti ki.

Hajduszoboszló, 1940 jan. 27.

M. kir. rendőrkapitányság.

1009—1940.

Hirdetmény.

A 6000—1939. H. M. rendelet értelmében a hadigondozottaknak megélhetésükhöz feltétlen szükséges állatai és fogatai a hadiszolgálat alól mentesek.

A mentesítés iránti kérelem hatóságom útján a lónyilvántartó tiszthez nyújtandó be f. évi febr. 5-ig.

Hajduszoboszló, 1940. január 20.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Kiadó

üzlethelyiség.

A Horthy Miklós-ut 2. szám alatt, a Hajduszoboszlói Takarékpénztár szomszédságában, egy üzlethelyiség azonnal is kiadó. Értekezni: Kovács Kálmán tulajdonossal, a helyszínen.

FÜRDŐ-KÖZLEMÉNYEK.

Rovatvezető: VERESS BÉLA.

Hőforrásaink vizének hasznosítható melegenergiája.

Lapunk múlt heti számában azt tüztük ki elsősorban célul, hogy e rovat alatt páratlan természeti kincseink, hőforrásaink értékével olvasóinkat behatóan megismertetjük.

Ezt a célt fogja szolgálni alábbi kis cikkünk, mely hőforrásaink hasznosítható melegenergiájával foglalkozik.

Hasznosítható melegenergiának esetünkben azt a melegmennyiséget értjük, amelyet hőforrásaink forró vizéből gazdaságosan ki lehet venni, ill. fel lehet használni. (Pl. épületek, üvegházak stb. fűtésére.)

73 és 78 C. fokú hőforrásainknál kereken 20 C. foknak megfelelő melegmennyiséget lehet fűtési célokra gazdaságosan felhasználni, miközben a forróvíz kb. 55—50 C. fokra hűl le. Egyes magyar szakírók szerint le lehetne menni egészen 40 C. fok hőmérsékletig a kihasználással, azonban az a véleményünk, hogy ez már nem gazdaságos, mert a berendezések többköltsége, ill. annak amortizációja az előnyöket felémészti.

I. sz. hőforrásunk percenként 1600 liter 73 fokos vizet szolgáltat. Ennek hasznosítható melegenergiája tehát percenként $1600 \cdot 20 = 32.000$ kg. kaloria. Óránként $32.000 \cdot 60 = 1.920.000$ kg. kal., naponta $1.920.000 \cdot 24 = 46.080.000$ kg. kal.

II. sz. hőforrásunk percenként 1100 liter 78 fokú vizet ad. Ennek hasznosítható melegenergiája percenként $1100 \cdot 20 = 22.000$ kg. kal., óránként $22.000 \cdot 60 = 1.320.000$ kg. kal., naponta $1.320.000 \cdot 24 = 31.680.000$ kg. kal.

A múlt évben üzembehelyezett I. sz. városi mélyfúrás vizének, amely 36 C. fokú, hasznosítható melegenergiája nincs.

Ha már most azt mondjuk, hogy pl. 1 kg. kocsz fűtőértéke 7000 kaloria, amelyből azonban a gyakorlatban csak cca. 4800 kaloria hasznosítható, az I. és II. sz. hőforrások napi melegmennyisége: $77.760.000 : 4800 = 16.200$ kg., azaz naponta 160 métermázsza kocsz fűtőértékével egyenértékű.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt prédikál Demjén Ferenc lelkész, délután Fehér János segédlelkész.

— **Járásbírói áthelyezés.** Dr. Szabó Antal kisvárdai kir. járásbíró az igazságügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó Hajduszoboszlóra helyezte át hasonló minőségben a dr. Verézi Sándor nyugalomba vonulásával megüresedett járásbírói állásra.

— **A Hajduszoboszlói Takarékpénztár r.-t.** igazgatósága január 22-én dr. Márton Gábor polgármester elnöklése élén ülést tartott. Az igazgatóság megállapította, hogy az elmúlt évben az intézet tisztajövedelme 6223 P 78 fillér volt.

— **Dr. Békésy Jenő** m. kir. kormányfőtanácsos, debreceni kir. közjegyző városunkból történt távozása folytán a vadásztársulattal viselt elnöki tisztéről lemondott.

Vagy: pl. 1 kg. brikett gyakorlati fűtőértéke cca. 3000 kalória. Ezzel számítva az I. és II. sz. hőforrás melegmennyisége 77.760.000 : 3000, azaz naponta kereken 260 métermázsza brikettnel felel meg.

Vagy: pl. 1 kg. közepes hazai barnaszén gyakorlati fűtőértéke 2000 kalória. Ezzel számítva az I. és II. sz. hőforrásaink hasznosítható melegmennyisége naponta 380 métermázsza barnaszénre tehető.

Bizonyára sokan emlékeznek arra, hogy az I. sz. hőforrás feltárása után oly cikkek láttak napvilágot, hogy magában az I-ső hőforrásban naponta 3 waggon porosz szén fűtőértékének megfelelő melegmennyiség is van s meg felhasználás nélkül veszendőbe. Ez meg is állja a helyét, azonban a belőle gazdaságosan kihasználható melegenergia szigorú számítással csak annyira tehető, mint fentebb levezettük.

Csak? Napi 160 métermázsza kocsz, vagy 260 métermázsza brikett, vagy 380 métermázsza barnaszén — helyi forgalmi árral számítva — cca. 1,100 P értékű tüzelőanyag. Számítsuk csak: 100 napra 110.000 P. 300 napra (mely kellő biztonsággal gyakorlatilag egy évnek felel meg) 330.000 P értékű tüzelőanyag.

Ki hitte volna ezt? Bizony ily nagy érték van hőforrásainknak csak a forróvizében, amit fel lehet és fel is fogunk használni. Télen a gyógyszálló és fürdő, továbbá az üvegházak fűtésére, nyáron pedig más célokra, pl. a gyógyászat kitermelésénél stb.

Cikkünk befejezéséül a teljesség kedvéért még csak azt szögezzük le, hogy a 20 foknak megfelelő melegmennyiség felhasználása után nyert 50—55 fokos melegvizet kiválóan alkalmas és felhasználható fűdési célokra, vagy pl. kertészetben talajfűtésre. Ez — mondhatni — még nagyobb értéket reprezentál, mint a fűtésre hasznosítható melegmennyiség. Elég, ha arra gondolunk, hogy mennyi szén kellene elhasználni, ha pl. 40—50 fokos fűdővizet, vagy talajfűtésre megfelelő vizet akarnánk hidegvizből előállítani?

— **Az országgyűlés képviselőháza** az elmúlt héten a mezőgazdasági munkások legkisebb munkabérééről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. E törvényjavaslatnál különösen értékes és széles látókörrel tanuskodó szakszerű felhívása volt Megay Károly országgyűlési képviselőnek, aki e kérdés szociális oldalának megvilágításával általános helyesléssel mellett foglalkozott. Hogy mily közhasznú országos tevékenységet folytat Megay Károly képviselő, mutatja az, hogy ő a közgazdasági és közlekedési bizottság képviselőházi elnöke is.

— **Dr. Ádám Gyula** fürdőorvos Debrecenben történt eltávazása és az ottani városi gyógyfürdőnél történt végleges alkalmaztatása folytán ref. presbiteri tisztéről lemondott. A presbitérium a lemondást elfogadta és helyére Makay Sándor pótpresbiter behívását rendelte el. Makay Sándor a tanyavilág egyetlen képviselője lesz a presbitérium tagjai között.

— **A Máv. személyforgalmában** a szénellátásban mutatkozó nehézségekre való tekintettel sürgős szüksége mutatkozott annak, hogy január 23-tól kezdődőleg nagyobb korlátozást vezessenek be. Ez a korlátozás a szénhelyzet alakulásától függ, de előreláthatólag március 10-ig marad érvényben. A korlátozás a távolabbi gyors és személyforgalmat a csatlakozó vonalakat érinti.

— **A hajduszoboszlói Magyar Élet Párt** ifjúsági csoportjába eddig mintegy 200 tagja jelentkezett. Az ifjúsági csoport Keresztury Sándor református tanító vezetése alatt működését megkezdette.

— **A románok és a petroleum szállítás.** Románia havi 130 ezer tonna kőolaj szállítására vállalkozott Németország javára. Ugyanakkor az angolokkal és franciákkal is egyezményt kötött a benzín és kőolaj szállításokra. Most az angol kormány kifogásolja, hogy a románok az angolok és franciák ellenségének, a német-birodalomnak is szállítanak, sőt egyre többet. Emiatt az angol kormány tiltakozását jelentette be a román kormányfőnek.

— **A hajduszoboszlói Bocskay-olvasókör** január 21-én idősb B. Nagy János elnökle alatt tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés az évi jelentések, zárszámadások elfogadása után a megüresedett egyesületi ügyészi állásra dr. Csiha István városi ügyész választotta meg közfelkiáltással.

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbitériuma 24-én, szerdán délelőtt Demjén Ferenc lelkész-elnök és dr. Márton Gábor főgondnok elnökle alatt gyűlést tartott. A presbiteri gyűlés tárgysorozatán az egyház 1940. évi költségvetése és más időszerű egyházi és anyagi dolgai kerültek tárgyalásra.

— **Iskolaszéki gyűlés** volt január 27-én, délelőtt Béteky Lajos iskolaszéki elnök elnökle mellett. Az iskolaszék időszerű iskolai ügyeket tárgyalt.

— **A finn harctéren** tovább folyik az öldöklő, pusztító háború. A finnek hősiességet tartják magukat. Sztalin állítólag maga is elmegy buzdítani a harctérre a szovjet katonaságot.

— **Egy fiatal leány halála.** Nagy csapás érte özv. Egy Károlyné hadiözvegy helybéli lakost. Egyik szeretett leánya Egy Mária rövid, de súlyos szenvedés után a debreceni egyetemi klinikán végrehajtott műtét után meghalt. A megboldogult három furdőszezon alatt a hajduszoboszlói gyógyfürdő egyik pénztárkezelője volt. A megboldogult temetése rendkívüli részvét mellett folyt le január 24-én Hajduszoboszlón. A református templomban tartott gyászistentiszteleten Demjén Ferenc lelkész mondott felette megható gyászbeszédet. A megboldogultban Egy Károly kir. jbir. kezelő testvérét, Hodossy Lajos városi nyilvántartó sógornőjét veszítette el.

— **Öngyilkos béréslegény.** Kerekes Imre balmazújvárosi 16 éves béréslegény állítólag amiatt, hogy gazdája nem adott volna neki tőzeget, sem más anyagot a fűtésre, a hidegtől elgyötörtetve, öngyilkos lett. Felakasztotta magát. A nyomozást megindították ez ügyben.

— **A gazdavédelmi felügyelőhatóság** elnökévé Hajduszoboszló megyei város és a püspökladányi járás területére a földmivelésügyi miniszter dr. Csiha István hajduszoboszlói városi ügyészt nevezte ki.

— **Halálozás.** Domokos Sándor helybeli református tanító súlyos vesztés érte. Édesanyja özv. Domokos Sándorné Szóór Zsuzsanna nagyszonyi január 23-án 89 éves korában csendesen elhunyt. Temetése általános részvét mellett január 25-én ment végbe.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kiherdés: Kaszás János és Dóró Lidia, Keserü Antal és B. Kovács Róza, Szabó János és Márton Mária, Bódi Pál és Dobozi Erzsébet, Herczeg Antal és B. Nagy Erzsébet, Nagy Pál és Cs. Szűcs Gizella, Oláh János és Róza Zsuzsanna. Házasságot kötöttek: J. Kis József és Bak Margit, Csuka Bernát és Bodnár Erzsébet, Z. Pap Zsigmond és Korba Mária. Születések: Molnár Ilona leánya Mária-Gizella, Sánta József leánya Róza, Török István leánya Róza-Erzsébet-Agnes, Tene Sándor fia János, Sz. Tóth Gyula fia Gábor-János. Halálozások: Szoboszlai Sámuelné — Karacs Juliánna — 71 éves, özv. Csikai Lajosné — Dorcsin Eszter — 66 éves, özv. Domokos Sámuelné — Szőr Zsuzsanna — 88 éves.

— **Szénhiány.** Az utóbbi időben a városban alig, vagy egyáltalán nem lehetett szén vásárolni. Ez a szénhiány abból állt elő, hogy a magyar bányák termelését elsősorban honvédelemmel kapcsolatos üzemek szükségleteinek kielégítésére foglalták le. Mivel a szénhiány az egész ország területén éreztette hatását, a kereskedelemügyi miniszter most a honvédelmi miniszterrel folytatott tárgyalásokat abban az irányban, hogy a gyárak részére szállított szénmennyiségből bizonyos mennyiséget engedjenek át a polgári fogyasztók részére. Szigorúan járnak el azokkal szemben, akik a szénhiányból hasznot akarnak húzni és uzsora árakkal dolgoznak.

— **Korlátozott menetrendváltás.** Folyó évi január 23-tól a következő személyszállító vonatok maradnak el további intézkedésig: éjjel 2 óra 15 perckor Debrecenből érkező személyvonat (1729-es), nappal 8 óra 32 perckor Debrecenbe induló 1742-es helyi személyvonat, 11 óra 27 perckor Debrecenbe induló 1702-es gyorsvonat, 12 óra 30 perckor Budapestre induló 1703-as gyorsvonat, 15 óra 09 perckor Debrecenbe induló A/1704-es gyorsautóbusz, 20 óra 50 perckor Budapestre induló A/1701-es gyorsautóbusz.

— **Szerelmi bánatában sósavat ivott.** Csaknem végzetes öngyilkossági kísérlet történt a napokban Püspökladányban. Nagy Zsófia tizenkilenc éves lány szerelmes volt egy legénybe, aki azonban elhagyta és más leánnyal ment a bálba. Ez annyira elkeserítette Nagy Zsófiát, hogy bánatában nagyobb mennyiségű sósavat ivott. Szerencsére szülei hamarosan észrevették a tettét és nyomban orvost hívtak, aki segélyben részesítette az öngyilkosjelöltet, majd beszállították a debreceni klinikára, ahol a leg gondosabb ápolás alá vették.

— **A frontharcosok** hajduszoboszlói csoportja február 4-én, vasárnap este 7 órai kezdettel a Gazdakör helyiségeiben vacsorával egybekötött frontharcos farsangi bált rendez.

— **Félelmében felakasztotta magát egy balmazújvárosi legény.** Balmazújvárosban Tar István harmincöt éves legény az éléskamrában felakasztotta magát és mire hozzátartozói észrevették a tettét, már halott volt. A megindult nyomozás során az derült ki, hogy Tar Istvánt valami tiltott cselekmény miatt feljelentették a katonai hatóságoknál. Tar emiatt annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát és tervét végre is hajtotta.

— **A személyes bejelentési kötelezettség szabályozása.** A belügyminiszter új szabályozta a személyes bejelentési kötelezettséget. A rendelet szerint a bejelentési kötelezettség kiterjed 1. a lakóhely (lakás) változtatás bejelentésére, 2. a 12 éves fiúgyermek és 16 éves nők bejelentésére, 3. a szakképzés megszerzésének bejelentésére. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy most egyszerre mindenkinek bejelentést kell tennie. A bejelentést csak akkor kell megtenni, ha beáll az az eset, amelynek bejelentésére a kötelezettség vonatkozik, tehát a lakóhelyre (lakásra) vonatkozó bejelentést csak akkor kell tenni, ha lakóhely (lakás) változtatás történik. A 12 éves fiúgyermeket, tehát akik 1928-ban születtek, 1940. évi július 31-ig kell bejelenteni, a 16 éves nőkről, akik 1924-ben születtek, 1940. évi január 31-ig kell bejelentést tenni. A szakképzés megszerzését pedig csak akkor kell bejelenteni, ha a népösszeírás, vagyis 1939. november 19-ike után szakképzést szerzett olyan szakmát, aki ennek bejelentésére kötelezett. A háztartási alkalmazottakra vonatkozó bejelentés és kijelentő lapot az eddigi 24 fillér helyett 8 fillérért, a többi bejelentőlapot az eddigi 8 fillér helyett 2 fillérért árusítják. A községben a be- és kijelentő lapokat a községi (kör) jegyzők díjtalanul szolgáltatják ki. A belügyminiszter rendelete 1940. évi január 25-én lép hatályba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mind azoknak, akik felejthetetlen emlékü édesanyánk: özv. Domokos Sámuelné szül. Szóór Zsuzsanna elhunytá alkalmából részvétüket kifejezni és temetésén való megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk halás szívvel őszinte köszönetet:

Domokos Sándor
ref. tanító.

— **Magyar kikötők.** Az ország területén, a legújabb adatok szerint, 1937-ben 221 kikötőnk és rakodóhelyünk volt. Ezek közül 143 a Duna, 40 a Tisza, 5 a Körös, 1 a Maros, 2 a Sió mellett fekszik, 30 pedig a Balaton kikötője. A hazai kikötők forgalmának növekedése 1937-ben a belforgalomban 16,6 százalékos, a külforgalomban pedig 5,7 százalékos volt. Az együttes forgalomban 12,7 százalékkal haladta meg az 1936. éviét. A dunai kikötők a legnagyobb forgalmat május-október hónapokban, a tiszai kikötők április, május és október hónapokban, a balatoni kikötők pedig június-október hónapokban érték el.

Árverési hirdetmény.

1. Hajduszoboszló megyei város Villamosművének igazgatósága, mint a Fürdőüzem vezetője és kezelője a fürdőtelepen levő alábbi helyiségeket és jogokat:

I. vendéglőhelyiségeket,
II. cukrászdahelyiségeket,
III. bazár és fürdőruhakölcsönzés céljára szolgáló helyiséget,
IV. gyümölcs- és cukorkaárúsítás céljára szolgáló helyiséget,
V. férfi fodráshelyiséget,
VI. női fodráshelyiséget,
VII. fényképezési jogot,
VIII. kerékpármegőrző helyet,
IX. könyvtárusítási jogot,
X. hirdetési jogot,
az 1940. évi április hó 15-től 1940. évi október hó 31. napjáig terjedő furdőidényre,

az 1940. évi február hó 6. napjának délelőtt 9 órakor Hajduszoboszlón, a városháza kis tanács-termében (I. em. 5. sz.) tartandó nyilvános árverésen bérbeadja.

2. Kikiáltási ár:
a vendéglőhelyiségekre P 4000.—
a cukrászdahelyiségekre P 1000.—
a bazár és fürdőruhakölcsönző helyiségekre P 2200.—
a gyümölcs- és cukorkaárúsító helyiségre P 280.—
a férfi fodráshelyiségre P 420.—
a női fodráshelyiségre P 620.—
a fényképezési jogra P 850.—
a kerékpármegőrző helyre P 250.—
a könyvtárusítási jogra P 100.—
a hirdetési jogra P 200.—

3. Az árverési szándékozók kötelesek az árverés kezdete előtt az árveréssel megbízott kiküldöttek kezéhez a kikiáltási ár 50%-át készpénzben bánatpénzként lefizetni, amely összeg a legtöbbet ígérő által az általa megígért összeg 50%-ára egészítendő ki, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül hagyatik és terhére és veszélyére nyomban újabb árverés tartatik, amelyen azonban ő részt nem vehet. A lefizetett bánatpénz az igazgatóság döntéséig az összes árverezők tekintetében visszatartatik s csak az igazgatóság jogerős döntése után fizetetik vissza annak, akinek ígérete el nem fogadtatik.

4. Az igazgatóság az árverés tekintetében és az ígéretek között is szabadon dönt, az árverés eredményét egészben, vagy csak egyes helyiségekre, ill. jogokra nézve meg is semmisítheti és az ígéretek tekintetében is esetleg a legmagasabb ígért, vagy ígéretek figyelmen kívül hagyásával alacsonyabb ígértet elfogadhat. Az igazgatóság határozata a képviselőtestület jóváhagyására is szorul.

5. A bérösszeg előre és egy összegben fizetendő. Akinek ígérete az igazgatóság által elfogadtatik, az a bánatpénzt az általa beígért és elfogadott összegre legkésőbb 1940. március hó 1-ig köteles kiegészíteni, ugyanakkor köteles a szükséges illetéket szintén lefizetni és bérleti szerződést aláírni, amennyiben ezt nem tenné, úgy bánatpénzét teljesen elveszti és terhére és veszélyére vagy újabb árverés tartatik, amelyen azonban ő részt nem vehet, vagy pedig joga van az igazgatóságnak a bérbeadást szabadkézből is eszközölni s árverelő minden esetben köteles a felmerülő károkozogást viselni.

6. Egyébként a részletes árverési feltételek a Közművek irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajduszoboszló, 1940. évi január hó 20.
Az igazgatóság.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen emlékü drága gyermekem, kedves testvérünk: Egry Mária elhalálása alkalmából részvétüket kifejezni, temetésén megjelenni, ravatalára koszorút, virágot küldeni, fájdalomukat enyhíteni s gyászunkban ezáltal osztozni szívesek voltak, ezuton mondunk halás köszönetet:

A gyászoló család.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó feleségem, illetve édes jó anyánk, nagynénénk: Szoboszlai Sámuelné született Karacs Juliánna elhunytá alkalmából bennünket ért mély-séges gyászunkban részvétükkel felkerestek, méginkább a nagyon kellemetlen idő dacára temetésén megjelenni szívesek voltak, ezuton mondunk őszinte szívből jövő halás köszönetet: **Szoboszlai Sámuel családjával:** Domokos Sándorné szül. Szoboszlai Margittal és egy fiával, özv. Lengyel Józsefné szül. Szoboszlai Zsófiával és két leányával.

— **Szerencsétlenül járt korcsmáros.** Bakó Lajos 49 éves hajduszoboszlói korcsmáros jan. 19-én ebéd után lefeküdt egy kicsit pihenni. Alig hogy elaludt, ágya valamitől meggyulladt és ruhája is tüzet fogott. Bakó Lajos már arra ébredt, hogy körülötte minden ég. A szerencsétlen korcsmáros első megdöbbenéséből felocsudva saját égő ruhájának eloltásához kezdett, de ez nem sikerült és őrjöngve szaladgált a szobában. A mozgás még jobban elősegítette a ruha égését. Bakó Lajost csak az mentette meg a borzalmas tüzhaltól, hogy a különös zajra felesége figyelmes lett, aki berohant és egy vizes pokrócot dobott égő fáklyaként szaladgáló férjére. A tüzet így is csak nagy nehezen lehetett eloltani. Bakó Lajosné ezután azonnai orvosért szaladt. Az orvos a súlyosan összeégett korcsmárost első segélyben részesítette, majd tanácsára beszállították a debreceni bőrgyógyászati klinikára. A klinikán az orvosok megállapították, hogy Bakó Lajos súlyos másodfokú égési sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenséggel kapcsolatban a hajduszoboszlói rendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelyben megállapította, hogy Bakó Lajos ittasan feküdt le és cigarettájától gyuladt meg a ruházata. Állapota súlyos.

— **Magyar tenyészbikavásár a Hortobágyon.** Nagy érdeklődés mellett folynak az előkészületek a XVI. hortobágyi bikavásárra, amelyet most is a Kis-Álomzug pusztai bikatelepen rendez meg a Debrecen-Hortobágyi Magyar Tenyészbikatelep Közös Legelőt Haszonbérlet Társulat. Ezen a vásáron 52 darab 3 éves bika kerül eladásra, melyek mind a legjobb tenyésztésből származnak. Az idei bikavásárt február hó 29-én, csütörtökön, tartják meg.

— **A rom. kat. ének- és dalegylet** a minden évben szokásos farsangi batus teaestélyét február 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel a katolikus kulturházban rendezi. A sikeresnek ígérkező táncos teaestély iránt általános érdeklődés nyilvánul.

— **Az ipartestület** jelmez és álarcos bálját február 4-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tartja saját helyiségeiben.

— **Rézgálic beszerzésének módja.** A földmivvelésügyi miniszter a rézgálic 1940. évi fogyasztását külön utalványhoz kötötte. A gyümölcsösök rézgálic szükségletének megállapítását és elosztását a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületére bízta. A rézgálic igénylést a természetőknek közvetlenül a területileg illetékes községi elöljáróságnál (körjegyzőség) illetve ott, ahol hegyközség működik, annak még január hónapban kell bejelenteniük.

— **A református iskolában** a tanítás, mely a nagy hideg és szénhiány miatt szünetelt, csütörtökön reggel 8 órakor ismét megkezdődik.

— **Egy új író** Ölbey Irén a fiatal költőgeneráció kimagasló egyénisége. Tiszta zenéjű versei, erőteljes, nemesen megformált költői képei teszik jellegzetessé líráját. Most mint elbeszélő jelentkezik. Művészi mértékertartással és meleg emberséggel átitatott elbeszélését az Uj Idők mai száma közli. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

408—1940.

Hirdetmény.

Az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság folyó hó 28-án vasárnap a következő helyeken tart előadást:

Délután 6 órakor a VI. tizedbeli olvasóköri Huszti Elek tanító „Van-e joga a magyar népnek a magyar földhöz”.

Délután 6 órakor a VII. tizedbeli olvasóköri Galántfi András „Finn testvéreink”.

Délután 6 órakor a II. tizedbeli olvasóköri Iványi Antal „Magyar államférfiak” címmel.

Fenti előadásokra, valamint a február 4-én, délelőtt 11 órakor a Gazdakörben Koppányi István malomellenőr által „Vámörlesztés és a legújabb egységes kiörlesztés” címmel tartandó előadásra az érdeklődők figyelmét felhívom.

Hajduszoboszló, 1940. január 26.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

763—1940.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur ellenőrzési szemle és tisztí bemutató tartását rendelte el. Evégből felhívom az 1898—1917. évi születésű katonailag kiképzett nem tényleges viszonybeli legénységi állományú személyeket, hogy az ellenőrzési szemlén az alább megjelölt napokon a városháza udvarán büntetés terhe mellett jelenjenek meg.

Az 1914., 1915., 1916., 1917. évből február 31-én, 1913. évből február 5-én, 1911., 1912. évből február 6-án, 1909., 1910. évből február 7-én, 1907., 1908. évből február 8-án, 1904., 1905., 1906. évből február 9-én, 1900., 1901., 1902., 1903. évből február 10-én, 1898., 1899. évből február 12-én.

A tisztí bemutató február 16-án, d. e. 10 órakor a városháza nagyteremben lesz.

Katonai okmányait mindenki magával hozni köteles.

Részletes tájékoztatást nyújt a falragaszon kiadott hirdetmény. Hajduszoboszló, 1940. január 14.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

A hajduszoboszlói kir. jbiróságtól, mint telekkönyvi hatóságtól. 7494/1939. tk. sz. III. 667/1939.

Árverési hirdetmény-hívat.

Az Országos Földhitelezet budapesti cég végrehajtónak M. Nagy József és neje Béres Pirokska végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 140 + 60 ar. dollár tőkekövetelés lejárt részletei behajtása végett a Hajduszovát községben fekvő s a hajduszovati 2063. sz. telekkönyvi betétben A. + 1. sorsz. 3540. hrsz. a. felvett 2 kat. hold területű a Nagymezőben fekvő szántóra 1950 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1940. évi február hó 13. napján d. e. 10 órakor** Hajduszovát község község-házánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Hajduszoboszló, 1939. évi dec. hó 22. napján.

Dr. Verécsi sk., jbiró.
A kiadomány hitelül:
Szücs kiadó.

A fürdőhöz közel (Arany János-utca 26. szám alatt) április elsejére kiadó 3 utcai szoba, konyha és spájzból álló uri lakás. Értekezni lehet a helyszínen: özv. Székely Jánosné tulajdonossal.

529—1940.

Árverési hirdetmény.

1. Hajduszoboszló megyei város a községi vadászterületen gyakorolható vadászati jogot az alábbi részekre felosztva az 1940. év január hó 31. napján d. e. 10 órakor a városháza kitanács-termében (emelet 5. sz.) tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

2. A községi vadászterület a következő részletekben adatik haszonbérbe:

I. Vadászterület a Kösely folyó és a kabai műút közötti Délkeleti határrész, kb. 6400 kat. hold területtel, amelyből azonban kb. 2) kat. hold ki van véve;

II. Vadászterület: A kabai műút és a Kösely folyó közötti Délnyugati határrész kb. 9390 kat. hold területtel, amelyből azonban kb. 462 kat. hold ki van véve;

III. Vadászterület: a Kösely folyó és a Debreceni műút közötti Északnyugati határrész kb. 9640 kat. hold területtel, amelyből azonban kb. 774 kat. hold terület ki van véve;

IV. Vadászterület: a Kösely folyó és a Debreceni műút közötti Északkeleti határrész kb. 6700 kat. hold területtel, amelyből azonban kb. 1084 kat. hold terület ki van véve;

V. Vadászterület: a Pusztangyalháza magánosok tulajdonában levő kb. 2140 kat. hold területtel.

3. A haszonbérlet időtartama 1940. febr. 1-től 1950. július 31. napjáig terjedő 10 és fél év.

4. Kikiáltási összeg: évenként a I. területnél 220 P, a II. területnél 240 P, a III. területnél 240 P, a IV. területnél 220 P, az V. területnél 80 P.

A bérösszeg az első féltévi időre a haszonbérleti szerződés jóváhagyásától számított 8 nap alatt, 1940. augusztus 1-től pedig minden évben előre, két részletben, augusztus 1-én és február 1-én fizetendő.

5. Bánatpénzként az árverés kezdete előtt a kikiáltási árnak megfelelő összeg a kikiáltó kezébe lefizetendő, amely összeg a legtöbbet ígérő által az általa ígért összegre egészítendő ki, amennyiben ennek eleget nem tenne, ígérétenek figyelmen kívül hagyása mellett terhére és veszélyére nyomban újabb árverés tartatik, amelyen azonban ő részt nem vehet.

6. Árverezőként csak olyan magánosok, vagy láttamozott alapszabályokkal rendelkező vadászársaságok olyan igazolt tagjai szerepelhetnek, akiknek fegyvertartására, vagy vásárlására jogosító rendőrhatalósági engedélyük és ezenkívül vadászati jegyük is van. Ezen okiratok a városi kiküldötték előtt az árverés kezdete előtt felmutatandók.

7. Részletes árverési feltételek a városi ügyésznél és a városi kiadóhivatalban megtekinthetők.

Dr. Márton Gábor polgármester.

485—1940.

Hirdetmény.

Az ócskavas és fém gyűjtésének a mai kivételes időkben különösen nagy a fontossága. A m. kir. iparügyi miniszter ur rendelkezése alapján az ócskavasnak és fémnek (kovácsolt vas, acélhulladék, öntvénytöredék, építési öntvény, veres- és sárgaréz, bronz, alumínium stb.) a vásárlása, illetőleg összegyűjtése a Vashulladék Értékesítő R.-t. és a Fémgyűjtő R.-t. központi irányításával történik. Ezek közös szervek: a vas- és fémgyűjtő központi iroda összes kereskedők bevonásával összehívja a kereskedelmi forgalom után felkerült anyagokat, megbizottai az iparügyi minisztérium pecsétjével ellátott vásárlási igazolvánnyal vannak ellátva. Sajtóban, rádióban, plakátokon hirdeti e szerv a hulladékgyűjtést. A gyűjtőakcióban résztvevő iskolák, egyesületek, gyűjtőakcióját lebonyolítja s az összegyűjtött anyagot a napi áron átveszi: községenként, városenként „Vasnapokat” tart. E szerv tehát fontos nemzetgazdasági ténykedést fejt ki, ennélfogva a magam részéről a legteljesebb segítségnyújtással fogom a ténykedésében támogatni. Felkérem már ezuton is az iskolák, a cserkész, levente egyesületek, olvasóköri, ipartestület, gazdakör, a közművek vezetőségét arra, hogy ez akciót teljes erővel támogassák s hassanak oda, hogy úgy ök, mint a közönség egy nagytakarítás keretében az ócskavasát, hulladékfémét gyűjtse össze s az előbb említett szervek adják el. A fémgyűjtés céljára a város gazdasági udvarát rendelkezésre bocsátom s a szükséges intézkedések foganatosítására a városgazdát felhatalmazom, illetőleg utasítom.

Hajduszoboszló, 1940. január 13.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.

247—1940.

Hirdetmény.

A leventeköteles ifjak orvosi vizsgálata f. évi február 7. napján d. e. 9 órakor a városháza közgyűlési termében fog megtartatni. Felhívom mindazon leventeköteles ifjakat, akik oly mérvű fogyatkozásban, vagy betegségben szenvednek, hogy amiatt levente kötelezettségüknek eleget tenni nem tudnak, hogy az orvosi vizsgálaton jelenjenek meg.

Hajduszoboszló, 1940. január 12.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

1333—1940.

Hirdetmény.

Felhívom a gyümölcsfa és szőlő tulajdonosokat, hogy rézgálic szükségleteiket f. évi február hó 3-ig városi adóhivatal 5. számú helyiségében jelentsék be.

Jelentkezésnél az igényelt rézgálic mennyiségen felül bejelentendő a szőlő birtok nagysága, a gyümölcsfa száma és életkora nemenként (alma, körte, stb.) elkülönítve.

Az igénylés kizárólag csak febr. 3-ig és csak szőlő, és gyümölcsfa permetezésre történhet.

Hajduszoboszló, 1940. január 25.

Dr. Márton Gábor
polgármester.